Scurt istoric

luni, 10 noiembrie 2008

Najstarije mjesto u kojemu žive Hrvati u Rumunjskoj je Karaševo. Spominje se u zapisima 1299. g. , a u Geografskom rje niku Transilvanije, Coriolana Suciu 1333. g. U XVI vijeku Karaševo je dobilo status oppiduma (administrativnog centra ili gradi a). Ostala mjesta u Karaš - Severinskoj županiji su u istom rje niku, u slijede im godinama: 1562. g. - Jabal e , 1564. g. - Lupak, 1598. g. - Klokoti , 1690. g. - Ravnik, 1723. g. - Vodnik.

Pored postoje ih naselja, spominju se i ugašena mjesta: Selište (nedaleko od Buja), Garište (u blizini Nermi a), T6lva (u blizini Lupaka) i Jaszenovacz (u blizini Klokoti a).

Danas hrvatski živalj u karaševskim naseljima broji 6.700 duša. Do prve polovice XIX stolje a brojalo je cca. 10.000 žitelja . Nakon dviju seoba na istok (u Slatinu Timiš) i na zapad u Alibunar, broj stanovnika smanji se na današnju brojku. Hrvatska naselja izme u Begeja i Tamiša zabilježena su kao slijede a: 1739. g. - Rekaš , 1741. g. - Ke a i enej 1800. g., 1801(tu su bile samo izgra ene ulice u postoje e naselje). Od Hrvata u Lipovi (Aradska županija) ostali su samo spomenici u groblju i usmena predaja o njima i putopisna zabilježja. Najstarija crkva Hrvata u Rumunjskoj je u Karaševu, ija je izgradnja dovršena 1726. g. Predaja govori da je prva crkva karaševskih Hrvata bila na Mostištu, iji je trag ostao jedino križ uklesan u kamen. Krajem XIII vijeka u Karaševu postojalo je snažno katoli ko sjedište u kojemu su služili franjeva ki redovnici u franjeva kom samostanu. Franjevce su zamijenili isusovci po etkom XVIII vijeka, red koji je ostavio duboke tragove u gra enju crkve i crkvenoj pu koj prosvjeti. Njima dugujemo prve škole na materinjem jeziku, najme Michovilu Lovinini u koga smatramo našim prosvjetiteljem i osniva em organizirana pu ke škole u našim krajevima, koje su ostale do po etka XX stolje a. U ostalim mjestima gdje žive Hrvati crkve su gra ene slijede im redom: Ravnik 1787 , Lupak 1844, Klokoti 1846, Rekaš 1914, Nermi 1970, Jabal e 1974, Vodnik 1982.